

اشاره:

موضوع قیمت‌گذاری کالاها و خدمات مصرفی و نظارت بر قیمت‌ها برای مقابله با فشارهای تورمی از بحث‌های موردتوجه مردم و صاحبان واحدهای تولیدی و بنگاه‌های اقتصادی می‌باشد.

با گسترش فشارهای تورمی در سال‌های اخیر و افزایش میزان تورم تا سطح ۴۹/۸ درصد در سال ۱۳۷۴ بحث نظارت بر قیمت کالاها و خدمات مصرفی و قیمت‌گذاری، بار دیگر به میان آمد و تغییراتی در روش‌های آزادسازی قیمت‌ها ایجاد شد.

با وجود آنکه فشارهای تورمی در دو سال گذشته تخفیف یافت و در پایان سال ۷۶ میزان تورم به کمتر از ۲۰ درصد رسید، کاهش درآمدهای نفتی در سال جاری و فشار برای افزایش قیمت‌ها، موجب شده که بحث قیمت‌گذاری و نظارت بر قیمت کالاها و خدمات بار دیگر با شدت و حدت بیشتری دنبال شود تا بتوان از افزایش مستمر قیمت‌ها جلوگیری نمود.

هر چند که در این راستا حمایت تولید و تولیدکنندگان و نیز صادرات کالاهای غیرنفتی در دستور کار دولت قرار دارد، با این وجود اقشار مختلف مردم و نیز صاحبان بنگاه‌های اقتصادی ثبات بیشتر قیمت‌ها را طالب هستند.

در رابطه با قیمت‌گذاری کالاها و خدمات و نحوه نظارت بر آنها، خبرنگار نشریه «بررسی‌های بازرگانی» با آقای سید حسین فرجی مدیرکل امور اصناف و بازرگانان وزارت بازرگانی به گفت‌وگو نشست.

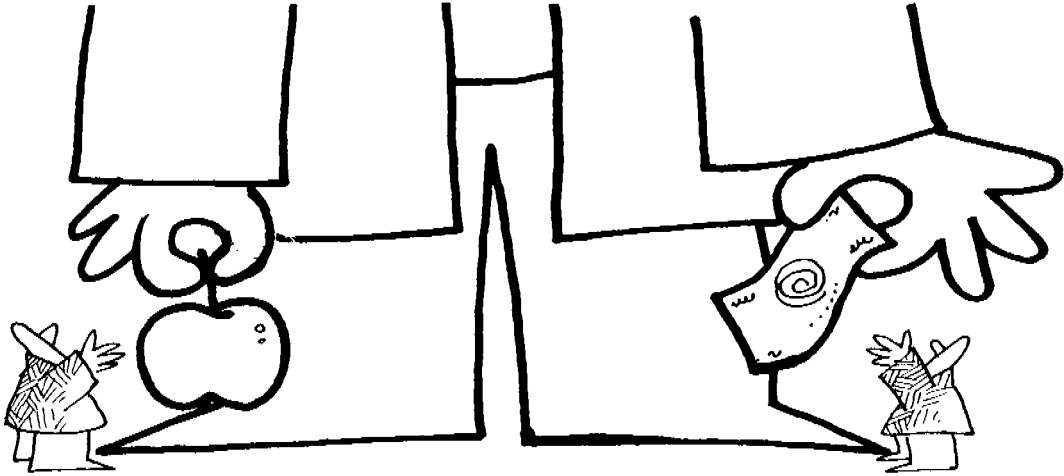
وی که در ضمن دبیر هیأت عالی نظارت بر سازمان‌های صنفی کشور می‌باشد، پیش از این مدیرکل بازرگانی استان کرمانشاه بوده و در سمت‌های مدیرکل قند و شکر استان تهران و مدیرکل توزیع در شرکت سهامی قند و شکر کشور نیز انجام وظیفه نموده و از اواخر سال ۷۲ در سمت کنونی خود در وزارت بازرگانی مشغول به کار شده است.

ماحصل این گفت‌وگو را با هم می‌خوانیم.

نقل و توزیع در مراحل عمده‌فروشی و خرده‌فروشی، واسطه‌های موجود میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، و انصاف فروشندگان در مرحله خرده‌فروشی قرار دارد. همچنین سیاست‌های اقتصادی و مقررات بازرگانی کشور نیز

مدیرکل اصناف و بازرگانان وزارت بازرگانی در رابطه با قیمت‌گذاری کالاها و خدمات اظهار داشت: اصولاً قیمت‌ها علاوه بر عرضه و تقاضا، تحت‌تأثیر عوامل متعدد دیگری از قبیل تغییرات نرخ ارزها در نظام پولی بین‌المللی، هزینه‌های حمل و

توجه به قاعده صعوبت قیمت‌ها برای جلوگیری از افزایش بی‌رویه قیمت‌ها ضروری است

در نوسان آنها مؤثر است.

آقای فرجی افزود: تمام دستگاه‌های کشور مانند سازمان برنامه و بودجه، وزارتخانه‌های بازرگانی، جهاد سازندگی و صنایع، معادن، کشاورزی، مسکن و شهرسازی و بانک مرکزی هر یک به‌نحوی با مسأله قیمت‌ها از نظر انجام وظایف شغلی خود ارتباط می‌یابند.

در کشور، شاهد تورم و افزایش قیمت کالا و خدمات در جامعه بودیم. همچنین به‌علت نبودن هیچ نوع نظارت و کنترل بر قیمت‌ها، موضوع گرانی‌فروشی واحدهای تولیدی و توزیعی نیز افزایش بیشتر و غیرمتعارف قیمت کالاها را موجب شد.

وی افزود: اصولاً باید بین گرانی قیمت کالا و خدمات و گرانی‌فروشی تفاوت قایل شد. گرانی قیمت کالا و خدمات ناشی از اتخاذ سیاست‌های تعدیل اقتصادی و افزایش قیمت ارز و... می‌باشد. در صورتی که گرانی‌فروشی از اجحاف و بی‌توجهی به ضوابط توزیع و قیمت‌گذاری توسط واحدهای تولیدی و توزیعی ناشی می‌شود. به‌طوری که این موضوع سبب نابسامانی و هرج‌ومرج قیمت کالا و خدمات و افزایش میزان تورم شده است.

وی گفت: در حال حاضر این پرسش مطرح است که آیا برای جلوگیری از بی‌نظمی و اغتشاش قیمت کالا و خدمات باید کلیه کالاها و خدمات را مورد بررسی و نظارت قرار داد یا در میان اقلام گوناگون و بی‌شمار، اولویت و رجحان‌هایی قایل شد؟ و یا اینکه اصولاً از تعیین و نظارت بر قیمت کالا و خدمات خودداری و قیمت‌ها را به مکانیسم عرضه و تقاضا واگذار نمود؟ در این مورد نظرهای متفاوتی وجود دارد.

نظریه اول معتقد به لزوم نظارت بر کلیه قیمت‌هاست و چنین نظری مبتنی بر اصل همبستگی و وابستگی قیمت‌ها بر یکدیگر است. مثلاً اگر قیمت برق یا سوخت، برای کارخانه‌ها بالا برده شود، این افزایش در بالا بردن هزینه تولید کارخانه‌ها که منجر به افزایش قیمت تولیدات آنها می‌گردد، مؤثر خواهد بود. لذا براساس این نظر باید قیمت کلیه کالاها و خدمات تعیین شود

○ بهای کالا علاوه بر عرضه و تقاضا، تحت تأثیر عوامل دیگری مانند تغییرات نرخ ارز، هزینه حمل و نقل و توزیع، واسطه‌های میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، سیاست‌های اقتصادی و مقررات بازرگانی، دچار نوسان می‌شوند.

وی گفت: تجربه کشورهای مختلف نشان می‌دهد که اتخاذ یک سیاست بی‌رویه پولی (مالی و ارزی) دایر بر افزایش نامتناسب و بیش از حد حجم پول و اعتبارات می‌تواند موجب تورم باشد. در عین حال اتخاذ یک سیاست عاقلانه پولی و کنترل حجم پول و اعتبارات می‌تواند مانع افزایش میزان تورم شود.

وی افزود: اغلب علمای اقتصاد معتقدند که ترقی قیمت‌ها تا سه درصد در سال چندان ضرری برای اقتصاد کشور ندارد و حتی برخی نیز داشتن ۲ درصد تورم در سال را مفید می‌دانند. دبیر هیأت عالی نظارت بر سازمان‌های صنفی کشور گفت: پس از پایان جنگ تحمیلی و اعمال سیاست‌های جدید اقتصادی

باشد، کار را آغاز کرد.

از این رو اجرای نظر سوم یعنی تعدادی از کالاها و خدمات مایحتاج عامه و مواد اولیه به صورت اولویت‌های درجه یک تا چهار باید انتخاب نمود و نسبت به تعیین نرخ و نظارت بر آنها براساس اولویت تعیین شده اقدام کرد.

در تعیین نرخ کالا، اولاً باید توجه داشت که تعیین قیمت و نظارت بر قیمت فقط معطوف به کمیت‌ها نباشد، زیرا در این صورت تقلب در کیفیت شروع می‌شود. ثانیاً در تعیین نرخ باید مراقب و دقت کاملی گردد، زیرا در صورتی که قیمت تمام‌شده حقیقی یک کالا کمتر از قیمت تعیین شده باشد، در حقیقت جواز قانونی گرانفروشی به دست تولیدکننده می‌دهیم و در صورتی که قیمت تعیین شده کمتر از هزینه تمام‌شده واقعی تولیدکننده باشد، انگیزه‌هایی برای پنهان کردن کالا، احتکار و سوءاستفاده و یا لاقط رعایت نکردن قیمت‌های مصوب پیش می‌آید. بنابراین فقط در صورتی که قیمت مصوبه با قیمت واقعی تطبیق داشته باشد، می‌توان از تولیدکننده انتظار رعایت آن را داشت. ثالثاً در تعیین نرخ کالا و خدمات واحدهای صنفی باید توجه داشت که واحدهای مزبور با توجه به موقعیت و مکان شغلی، امکانات موجود، کیفیت کالا و خدمات مورد عرضه، ابتدا درجه‌بندی و سپس نرخ کالا و خدمات آنها برحسب درجه معین شده جهت واحد مزبور تعیین و اعلام گردد، اصولاً وظیفه اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی است که در این مورد اقدام نمایند.

آقای فرجی گفت: در تهران و اغلب شهرهای بزرگ کشور تعیین نرخ یکسان جهت اغلب کالاها و خدمات واحدهای صنفی میسر نیست. لذا لازم است که ابتدا اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی براساس ضوابط و دستورالعمل‌هایی که کمیسیون‌های نظارت تعیین می‌کنند، واحدهای صنفی تحت پوشش را درجه‌بندی نموده و آنها را ملزم نمایند که درجه واحد صنفی را در مغازه و محل کسب خود نصب کنند و سپس با توجه به درجه واحد صنفی نسبت به تعیین نرخ کالا و خدمات مورد عرضه واحدهای مزبور اقدام گردد. برای مثال واحدهای صنفی

○ در تعیین نرخ کالا باید توجه داشت که تعیین قیمت و نظارت بر آن فقط به کمیت‌ها توجه نکند بلکه به قیمت تمام‌شده حقیقی کالاها نیز توجه گردد که انگیزه‌های احتکار و سوءاستفاده را به وجود نیاورد.

و به منظور اجرای این امر، لازم است سازمانی خاص و تخصصی (سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان) با امکانات و بودجه کافی عهده‌دار انجام این وظیفه گردد. البته انجام این کار تشریفات اداری زیاد، افزایش هزینه‌های دولت و مشکلات عدیده دیگری را به دنبال خواهد داشت.

○ گرانی قیمت کالاها و خدمات از اتخاذ سیاست‌های تعدیل اقتصادی، افزایش قیمت ارز و ... ناشی می‌شود، در حالی که گرانفروشی از اجحاف و بی‌توجهی به ضوابط توزیع و قیمت‌گذاری توسط واحدهای تولیدی و توزیعی سرچشمه می‌گیرد.

نظریه دوم، معتقد به ضروری نبودن تعیین قیمت کالا و خدمات و پذیرش مکانیسم عرضه و تقاضا در بازار است که بر اساس آن قیمت تعیین می‌گردد.

تجربه سنوات قبل در ایران نشان می‌دهد که این نظر به علت مشکلات موجود نظام اقتصادی کشور، سنتی بودن شبکه توزیع و وجود واحدهای صنفی توزیعی زیاد به ویژه واحدهای صنفی بدون پروانه کسب در کشور که سبب اغتشاش و هرج و مرج در قیمت کالا و خدمات می‌گردند، باعث نابسامانی و مشکلاتی در قیمت کالا و خدمات ضروری مردم شده است.

مردم غالباً شاهد قیمت‌های متفاوت برای یک کالا در نقاط مختلف شهرها می‌باشند و نرخ خدمات واحدهای صنفی نیز تقریباً به طور دلخواه از سوی آنها تعیین می‌گردد. براساس نظر سوم (بدون آنکه درصدد انکار همیشگی قیمت‌ها باشد)، باید تعدادی از کالاها و خدمات ضروری و مواد اولیه را به صورت اولویت‌های درجه یک تا چهار انتخاب کرد و نسبت به تعیین نرخ و نظارت بر آنها برحسب اولویت‌های تعیین شده اقدام نمود. به این معنی که کالاها و خدمات دارای اولویت درجه یک زیر شدیدترین نوع نظارت و آن دسته که دارای اولویت درجه چهار هستند زیر کمترین میزان نظارت قرار گیرند.

وی افزود: در بین این عقاید، بدون آنکه درصدد انکار ارزش‌تئوریک نظرات اول و دوم باشیم، پذیرش و اجرای عقیده سوم در کشور ما صحیح‌تر می‌نماید. بدین معنی که بهتر است براساس ضوابطی منطقی و قابل قبول، از کالاها و خدمات و مواد اولیه‌ای که هر یک به دلایلی می‌تواند اولویت کامل داشته

که لازم است قبل از نرخ‌گذاری، کالا و خدمات مورد عرضه آنها درجه‌بندی گردند. عبارتند از: آرایشگاه‌ها، خشکشویی‌ها، قنادی‌ها، عکاسان، چلوکبابی‌ها و رستوران‌ها و غیره.

○ تولیدکنندگان باید راه‌های اصیل، منطقی و صحیح سودآوری را بشناسند و به جای افزایش قیمت کالاها سعی کنند به سودی دست یابند که از راه تولید کاملاً اقتصادی ایجاد شود.

اینک باید دید برای نظارت بر قیمت‌ها چه مسائلی باید در نظر گرفته شود و از چه راهی می‌توان بر قیمت‌ها نظارت کرد.

وی افزود: یک راه‌گزینش ضوابط برای نظارت بر قیمت‌ها این است که آن دسته از کالاها و خدمات ضروری مردم و مواد اولیه کارخانه‌ها را انتخاب و نسبت به تعیین اولویت درجه یک تا چهار جهت نرخ‌گذاری و کنترل آنها اقدام نماییم.

در عین حال، باید توجه داشت که قیمت‌ها به راحتی و به‌سادگی بالا می‌روند، ولی زمانی که بالا روند یا دیگر پایین نمی‌آیند و یا به‌سختی پایین می‌آیند. این قاعده که در اقتصاد به صعوبت قیمت‌ها مشهور است، باید از این لحاظ هادی تدبیرهای دستگاه‌های مسئول قرار گیرد تا به حد ممکن از ترقی بی‌رویه قیمت‌ها جلوگیری شود.

همچنین باید توجه داشت مادامی که افزایش تولیدات هماهنگ با تقاضا نباشد، قیمت‌ها گرایش به فزونی خواهند داشت. با توجه به مشکلات صنعت از قبیل کمبود مدیران باتجربه و کارشناسان فنی، بالا بودن ضایعات، کمبود مواد اولیه و ناکافی بودن نقدینگی کارگاه‌ها و کارخانه‌ها برای تهیه ماشین‌آلات، مواد اولیه و ابزارآلات موردنیاز، کمبود ارز که همگی در افزایش هزینه‌های تولید و قیمت تمام‌شده مؤثر هستند، اما نباید فراموش کرد کشور در یک نظام اقتصادی آزاد ولی به‌صورت ارشادی کار می‌کند و نباید با مالکیت خصوصی و سود عادلانه مبارزه کنیم، بلکه باید با تعیین منطقی نرخ کالا و خدمات موردنیاز عامه مردم، از تولیدکننده حمایت و با جلوگیری از گرانی‌فروشی و بی‌نظمی و اغتشاش قیمت‌ها، از مصرف‌کننده حمایت نمود.

مدیرکل امور اصناف و بازرگانان وزارت بازرگانی گفت: مسأله دیگر قابل اشاره این است که تولیدکنندگان ما باید

راه‌های اصیل، منطقی و صحیح سودآوری را بشناسند و به جای افزایش قیمت کالاها، سعی کنند به سودی دست یابند که از راه تولید کاملاً اقتصادی ایجاد شود، یعنی با تولید بیشتر به تقلیل هزینه‌های ثابت، افزایش کارآیی، کاهش ضایعات، بهره‌گیری از فن‌آوری و فراگیری کارگر، قابل رقابت ساختن کالاها از جهت قیمت، کمیت و کیفیت، توسعه صادرات و عوامل مشابه آنها توجه داشته باشند. اصل سودآوری در قبال فعالیت‌های خصوصی سالم، نه تنها مجاز است، بلکه انگیزه و پیشرفت و استقرار یک نظام صنعتی و تولیدی سالم شناخته می‌شود.

وی گفت: در مورد نرخ‌گذاری کالا و خدمات می‌توان با توجه به اولویت درجه کالاها، مختلف، مسؤلیت نرخ‌گذاری برخی از آنها را به صاحبان واحدهای مزبور و یا ارگان‌های ذی‌ربط محول نمود. مثلاً مسؤلیت نرخ‌گذاری روی تولیدات کالاها، تولیدی براساس ضوابطی مشخص، به‌عهده خود تولیدکننده باشد و به او در عین حال تفهیم شود که در هر سال قیمت چند محصول تولیدی به‌صورت تصادفی انتخاب خواهد شد و مورد بررسی دقیق قرار خواهد گرفت و چنانکه آنها بی‌رویه یا بدون دلیل موجه قیمت‌ها را بالا ببرند، مورد پیگرد قانونی قرار می‌گیرند. یا اینکه تعیین قیمت برخی از خدمات فنی واحدهای صنعتی به اتحادیه‌های صنعتی محول گردد.

○ مسؤلیت نظارت و کنترل قیمت کالاها و خدمات اکنون به عهده سازمان بازرسی و نظارت بر قیمت و توزیع کالا و خدمات و نیز سازمان تعزیرات حکومتی است، اما مسؤلیت نظارت و کنترل واحدهای صنعتی به عهده مجامع امور صنعتی می‌باشد.

همچنین کمیسیون‌های نظارت شهرهای مختلف، قیمت کالاها و خدمات ضروری را مدام بررسی و تعیین نمایند و جهت آن دسته از کالاها که امکان نرخ‌گذاری برایشان مقدور نمی‌باشد، با تعیین درصد سود، ضوابط فروش آنها را معین نمایند.

وی افزود: مسؤلیت نظارت و کنترل قیمت کالا و خدمات، اکنون به‌عهده سازمان بازرسی و نظارت بر قیمت و توزیع کالا و خدمات و سازمان تعزیرات حکومتی می‌باشد. سازمان بازرسی و نظارت علاوه بر واحدهای صنعتی، مجاز به کنترل و

نظارت بر قیمت کالاهای تولیدی کارخانه‌ها، واردکنندگان، فروشگاه‌های زنجیره‌ای و غیره نیز می‌باشد.

○ در سال‌های ۷۴-۱۳۶۹ نرخ‌گذاری کالاها و خدمات براساس سیاست‌های اتخاذ شده صورت می‌گرفت و قیمت‌ها بر مبنای عرضه و تقاضا تعیین می‌گردید که این امر علاوه بر گرانی، گرانفروشی را نیز به دنبال داشت.

فرجی گفت: براساس قانون نظام صنفی، مسؤلیت نظارت و کنترل واحدهای صنفی به‌عهده اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی است، لیکن با تشکیل سازمان بازرسی و نظارت عملاً اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی در امر کنترل و نظارت بر قیمت‌ها، دخالت چندانی ندارند.

وی افزود: به‌منظور مشارکت اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی با سازمان‌های بازرسی و نظارت و تعزیرات حکومتی در امر کنترل و نظارت واحدهای صنفی، لازم است کمیسیون‌های نظارت بررسی‌های لازم را به‌عمل آورده و با تهیه و تنظیم دستورالعمل‌های اجرایی در تحقق این امر اقدام نمایند.

چنانچه اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی با همکاری سازمان‌های بازرسی و نظارت و تعزیرات حکومتی مسؤلیت نظارت بر واحدهای صنفی را عهده‌دار گردند، این موضوع سبب افزایش کارایی بازرسی و نظارت و همچنین جلوگیری از برخی تبعات سوء در این امر می‌گردد. همچنین اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی نیز خواهند توانست به رسالت و مسؤلیت قانونی خود که در قانون نظام صنفی و آیین‌نامه‌های مربوطه به آن تأکید گردید، عمل نمایند.

آقای فرجی با طرح این مطلب که آیا قیمت‌گذاری در ایران اسلامی امری ضروری است و آیا اصولاً قیمت‌گذاری در جامعه نیاز است یا خیر، گفت: در زمانی که کالاها تعیین نرخ می‌شد، اصناف نقش چندانی در تعیین نرخ نداشتند، بلکه ارگان‌های مربوطه نرخ را تعیین می‌کردند و در اختیار اصناف قرار می‌دادند، البته تعیین نرخ از سوی ارگان‌های یادشده معمولاً با هماهنگی زعمای اصناف بوده است. در سنوات گذشته یعنی در سال‌های ۶۹ تا ۷۴ نرخ‌گذاری کالاها و خدمات براساس سیاست‌های اتخاذ شده در آن زمان انجام نشد و

اصولاً قیمت‌ها بر مبنای عرضه و تقاضا تعیین می‌شد. این امر علاوه بر مسأله گرانی، موضوع گرانفروشی را نیز به دنبال داشت. در این زمینه به‌ویژه در رابطه با واحدهای صنفی توزیعی هیچ‌گونه ضابطه و دستورالعملی مبنی بر نرخ‌گذاری برای آنها ابلاغ نشده بود و در نتیجه این قشر با هر قیمتی که می‌خواستند کالاها و خدمات خود را عرضه می‌کردند و از آنجا که هیچ‌گونه نظارتی بر اعمال آنها نمی‌شد، در سطح شهر، یک کالا با چند قیمت متفاوت عرضه می‌گردید و قیمت به انصاف فروشنده بستگی داشت.

وی گفت: این امر در کنار گرانی قیمت‌ها که ناشی از سیاست تعدیل اقتصادی و مسایل ارزی بود، مزید بر علت شد و میزان تورم را دو چندان کرد. از حدود ۱/۵ سال قبل با مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام، ستاد پشتیبانی برنامه تنظیم بازار ایجاد شد و متعاقب آن سازمان بازرسی و نظارت و سازمان تعزیرات حکومتی تشکیل شد و عملاً کار نرخ‌گذاری کالا و خدمات در رابطه با کالاهای ضروری و موردنیاز مردم آغاز و هم‌اکنون نیز ادامه دارد. نظارت و کنترل قیمت‌ها نیز به‌عهده سازمان‌های بازرسی و تعزیرات حکومتی است.

وی معتقد است: ایران به علت سنتی بودن سیستم توزیع و فاصله میان تولیدکننده و مصرف‌کننده، کمبود تولید و نبود تناسب بین عرضه و تقاضای اغلب کالاها، اگر قیمت‌گذاری صورت نگیرد و قیمت‌ها فقط بر اساس عرضه و تقاضا تعیین شوند، نتیجه مطلوبی به‌دست نمی‌آید و برای مصرف‌کننده مشکلاتی ایجاد می‌شود.

به نظر وی، تا زمانی که مشکلات تولید در ایران حل نشده و ایجاد تعادل بین عرضه و تقاضای کالاها میسر نشود، لازم است دولت بر قیمت کالاها و مایحتاج مردم نظارت کند. البته این نظارت باید به شیوه‌ای منطقی و حساب‌شده صورت گیرد. در این زمینه شیوه‌هایی که در اواسط زمان جنگ تحمیلی وجود داشت، نباید با همان شدت اعمال شود، ولی در هر حال باید از

○ با مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام، ستاد پشتیبانی برنامه تنظیم بازار تشکیل شد و متعاقب آن سازمان بازرسی و نظارت و نیز سازمان تعزیرات حکومتی به‌وجود آمدند و کار نرخ‌گذاری کالاها و خدمات ضروری و موردنیاز مردم آغاز شد و اکنون نیز ادامه دارد.

○ سنتی بودن سیستم توزیع در ایران و فاصله میان تولیدکننده و مصرف‌کننده، کمبود تولید و نبود تناسب بین عرضه و تقاضا سبب شد که تعیین قیمت براساس عرضه و تقاضا نتیجه مطلوبی نداشته باشد.

نظر قیمت‌گذاری و ضوابط فروش کالا، دستورالعمل‌هایی باشد. در غیر این صورت، بنا به علل مختلف، در کشور شاهد تورم خواهیم بود. تعیین نشدن ضابطه قیمت‌گذاری و نظارت باعث می‌شود که میزان تورم مضاعف شود و به یقین در افزایش میزان تورم تأثیر دارد.

آقای فرجی گفت: به اعتقاد من باید اولویت‌بندی بین کالاها و خدمات و همچنین مواد اولیه کارخانه‌ها انجام گیرد، آنگاه کالا و خدمات موردنیاز مردم براساس دستورالعمل‌هایی نرخ‌گذاری شود.

آقای فرجی در پاسخ به این سؤال که آیا بهتر نیست مجامع صنفی در اسفندماه هر سال در یک جلسه نرخ کالاها را برای یک سال تعیین کنند و به دولت پیشنهاد نمایند، گفت: از حدود شش ماه قبل با سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان مجامع امور صنفی تهران، اتحادیه‌ها و سازمان بازرسی، هماهنگی انجام شد و طی آن مجامع و اتحادیه‌ها نرخ‌های پیشنهادی خود را برای هر سال اعلام می‌کنند. این مجامع با همکاری و هماهنگی کارشناسان سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان نرخ‌ها را بررسی می‌کنند و در یک جلسه به تصویب می‌رسد. پس از تصویب، نرخ‌ها قابل اجرا می‌شوند. هم‌اکنون در شهر تهران حدود ۹ اتحادیه این امر را عملی ساخته‌اند و تا اوایل اردیبهشت ماه سال جاری تصویب نرخ‌ها خاتمه می‌یابد و به واحدهای صنفی ابلاغ می‌شود. البته کار نظارت و بازرسی آن نیز عملاً انجام می‌شود.

آقای فرجی در زمینه همکاری اصناف با دولت در امر قیمت‌گذاری گفت: قیمت کالاها و خدمات واحدهای صنفی را در هر شهر کمیسیون‌های نظارت آن شهر معین می‌کنند. مسؤلیت مستقیم این کمیسیون‌ها با اداره کل بازرگانی استان‌ها می‌باشد و در ترکیب آنها، رؤسای مجامع امور صنفی نیز حضور دارند. یکی از کارهای این کمیسیون تعیین نرخ کالا است. بنابراین رؤسای مجامع در زمان تصویب و بررسی نرخ کالا و خدمات حضور فعال دارند و در این امر مشارکت می‌کنند.

در تهران نیز مانند سایر استان‌ها همین امر انجام می‌شود و مجامع امور صنفی با حضور فعال دو کمیسیون، آمادگی همکاری‌های لازم را در تعیین نرخ و نظارت بر قیمت کالاها و خدمات دارند.

وی در پاسخ به این سؤال که در تعیین نرخ کالاها اصناف چه میزان مؤثر می‌باشند، گفت: اتحادیه‌ها و مجامع به تصویب نرخ عادلانه برای واحدهای صنفی معتقد هستند و در این زمینه همکاری‌های لازم را اعمال می‌نمایند. اگر به نظرهای کارشناسی آنان عمل شود، نرخ تعیین شده مورد تأیید و پشتیبانی این قشر خواهد بود و همکاری‌های لازم را اتخاذ خواهند کرد.

اتحادیه‌ها و مجامع صنفی معتقد هستند، نرخی برای کالا باید تعیین شود که معادل هزینه تمام‌شده آن کالا باشد، نه کمتر و نه بیشتر. زیرا که بیش از آن برای آنها مقرون به صرفه نخواهد بود و کمتر از آن نیز برایشان مشکل ایجاد خواهد کرد. همان‌طور که گفته شد، اگر نرخ تعیین شده به این صورت باشد، اصناف همکاری لازم را در اجرای آن خواهند داشت، منتها در هر شهر تعدادی واحد صنفی بدون پروانه کسب وجود دارند که به اتحادیه‌های صنفی وابسته نیستند و به دلیل نداشتن شرایط لازم نتوانسته‌اند جواز کسب بگیرند و اغلب تخلفاتی که در واحدهای صنفی به وجود می‌آید نیز در رابطه با واحدهای بدون پروانه است که طرح‌هایی در آینده برای قانونمند کردن آنها وجود دارند. چنانچه موفق شویم آنها را قانونمند و به اتحادیه‌های صنفی وابسته کنیم، بسیاری از مشکلات در رابطه با اصناف حل خواهد شد.

وی گفت: در کل کشور ۶۶۷۵ اتحادیه صنفی و در هر اتحادیه رسته‌های متعددی از مشاغل وجود دارد. در شهر تهران ۱۲۲ اتحادیه صنفی وجود دارد که هر کدام مسؤلیت بخشی از اصناف را به عهده دارند، درون هر اتحادیه رسته‌های مختلفی وجود دارد که متناسب به آن اتحادیه هستند. این اتحادیه در هر شهر زیر نظر مجامع امور صنفی آن شهر هستند و مجامع نیز زیر نظر کمیسیون‌های نظارت و کمیسیون‌ها زیر نظر هیأت عالی نظارت بر سازمان‌های صنفی کشور می‌باشند. هیأت عالی نظارت مرکب از وزرای ذی‌ربط است و مسؤلیت آن با وزیر بازرگانی است که به عنوان رییس هیأت عالی نظارت بر سازمان‌های صنفی کشور نیز می‌باشد.